

Rozkład materiału i plan dydaktyczny *Planeta Nowa* dla klasy 7

Nr lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania ¹	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych Uczeń:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
1. Środowisko przyrodnicze Polski					
1.	Położenie i granice	<ul style="list-style-type: none"> cechy położenia Europy (granica między Europą a Azją) cechy położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski w Europie szerokość geograficzna i długość geograficzna skrajnych punktów Polski konsekwencje rozciągłości równoleżnikowej oraz rozciągłości południkowej Polski i Europy długość i przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją określa położenie geograficzne, polityczne i matematyczne Polski odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy wskazuje skrajne punkty Polski i Europy na podstawie podanych współrzędnych geograficznych oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Polski opisuje konsekwencje rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy podaje całkowitą powierzchnię Polski wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych) 	IX.1 IX.2 IX.3	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook praca z mapami ogólnogeograficznymi świata, Europy i Polski analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy przedstawiającej położenie matematyczne Polski obliczanie rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski na podstawie samouczka analizowanie konsekwencji rozciągłości południkowej oraz rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy analizowanie konsekwencji położenia geograficznego, politycznego i matematycznego Polski analizowanie danych statystycznych dotyczących długości granic Polski oraz jej powierzchni
2.	Przeszłość geologiczna	<ul style="list-style-type: none"> dzieje Ziemi wydarzenia geologiczne na obszarze Polski powstawanie węgla kamiennego obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy ruchy górotwórcze na obszarze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje dzieje Ziemi omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny omawia położenie obszaru Polski względem jednostek geologicznych Europy ze szczególnym uwzględnieniem obszarów fałdowań przedstawia wpływ ruchów górotwórczych w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook analiza infografiki – <i>Dzieje Ziemi</i> metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wydarzenia geologiczne na obszarze Polski</i>) analizowanie infografiki <i>Jak tworzyły się złoża węgla kamiennego?</i> praca z mapami <i>Główne jednostki geologiczne Europy i Jednostki geologiczne na obszarze Polski</i>
3.	Góry w Europie i w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> typy genetyczne gór oraz ich przykłady ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce typy gór w Europie i w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela typy genetyczne gór i podaje ich cechy wyjaśnia, na czym polegają ruchy górotwórcze podaje przykłady różnych typów gór i wskazuje je na mapie 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

¹ Szarym kolorem oznaczono dodatkowe wymagania edukacyjne.

		<ul style="list-style-type: none"> • cechy gór zrębowych i gór fałdowych w Polsce 			<ul style="list-style-type: none"> • Multibook • analizowanie zamieszczonych w podręczniku grafik dotyczących typów gór • ćwiczenia w określaniu typów gór występujących w Polsce i w Europie
4.	Zlodowacenia na obszarze Polski	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie lodowców • współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • termin <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • zasięgi zlodowaceń na terenie Europy i Polski w plejstocenie • nizinne formy polodowcowe • górskie formy polodowcowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna)</i> • przedstawia proces powstawania lodowców • omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski • przedstawia wpływ zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski • charakteryzuje rzeźbotwórczą działalność lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną przedstawiającą współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi • analizowanie schematu <i>Granica wiecznego śniegu</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Formy polodowcowe w krajobrazie glacjalnym</i>) lub analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Formy rzeźby polodowcowej</i> • analizowanie mapy ogólnogeograficznej Polski – rzeźba polodowcowa • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki <i>Przekształcenie rzeźby terenu przez lodowce górskie</i>
5.	Ukształtowanie powierzchni	<ul style="list-style-type: none"> • cechy rzeźby terenu Polski • czynniki kształtujące pasy rzeźby terenu • charakterystyka pasów rzeźby terenu Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy ukształtowania powierzchni kraju na podstawie mapy ogólnogeograficznej • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • charakteryzuje pasy rzeźby terenu Polski • przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski 	IX.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie cech ukształtowania pionowego powierzchni Polski na podstawie krzywej hipsograficznej i mapy ogólnogeograficznej Polski • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat czynników kształtujących pasy rzeźby terenu) • analizowanie pasowości rzeźby Polski na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku i mapy ogólnogeograficznej Polski
6.	Skały i surowce mineralne	<ul style="list-style-type: none"> • skały i minerały • rodzaje skał • występowanie skał w Polsce • podział surowców mineralnych • rozmieszczenie surowców mineralnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są skały i minerały • wymienia rodzaje skał • omawia występowanie głównych skał w Polsce • wymienia główne rodzaje surowców mineralnych Polski i podaje ich przykłady • wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych rodzajów surowców mineralnych Polski • omawia znaczenie gospodarcze wybranych surowców mineralnych 	IX.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu <i>Podział skał ze względu na pochodzenie</i> • rozpoznawanie głównych skał występujących na terenie Polski na podstawie fotografii lub okazów skał • omówienie rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej
7.	Czynniki kształtujące	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>ciśnienie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ciśnienie atmosferyczne, niż</i> 	IX.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7

	klimat	<p><i>atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat w Polsce • masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce 	<p><i>baryczny, wyż baryczny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne czynniki kształtujące klimat Polski na tle Europy • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie czynników kształtujących klimat w Polsce na podstawie mapy ogólnogeograficznej i map tematycznych • analizowanie infografiki <i>Masy powietrza napływające nad terytorium Polski</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Czynniki kształtujące klimat w Polsce</i>)
8.	Cechy klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • elementy klimatu Polski • przejściowość klimatu Polski • okres wegetacyjny i jego zróżnicowanie na obszarze Polski • wiatry lokalne w Polsce • wpływ zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego • wyjaśnia, czym jest okres wegetacyjny i omawia jego zróżnicowanie na obszarze Polski • analizuje zróżnicowanie klimatyczne Polski na podstawie klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych • omawia wiatry lokalne w Polsce • wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę 	IX.6 IX.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie map tematycznych dotyczących elementów klimatu • obliczanie średniej rocznej wartości temperatury powietrza i średniej rocznej amplitudy temperatury powietrza • analizowanie zamieszczonych w podręczniku klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych w Polsce • analizowanie infografiki <i>Wiatry lokalne w Polsce</i> • charakteryzowanie klimatu Polski na podstawie danych statystycznych oraz map klimatycznych zamieszczonych w atlasie geograficznym i w podręczniku • analizowanie wpływu zmienności pogody na rolnictwo, transport i turystykę na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku • projekcja filmu edukacyjnego <i>Wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę</i>
9.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
10.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 1) Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
11. – 12.	Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>przepływ</i> • terminy: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • typy ujść rzecznych • wody Europy – główne rzeki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przepływ</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko</i> • rozpoznaje typy ujść rzecznych • wskazuje na mapie główne rzeki Polski i Europy • charakteryzuje przepływy wybranych rzek Europy i Polski 	IX.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook

		<ul style="list-style-type: none"> • cechy przepływu wybranych europejskich i polskich rzek • cechy sieci hydrograficznej Polski • walory przyrodnicze Wisły i Odry • jeziora Polski • znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry i porównuje je z wybranymi systemami rzeczными w Europie • opisuje cechy i walory przyrodnicze Wisły i Odry na podstawie mapy • omawia ważniejsze typy jezior w Polsce • opisuje gospodarcze znaczenie rzek i jezior w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie rozmieszczenia głównych rzek Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i mapą tematyczną <i>Sieć rzeczna</i> • analizowanie danych statystycznych dotyczących wybranych rzek Europy i Polski • analizowanie typów ujść rzecznych w Europie na podstawie fotografii i mapy ogólnogeograficznej Europy • analizowanie infografiki <i>Ważniejsze typy jezior w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Walory przyrodnicze Wisły i Odry</i> lub <i>Przyrodnicze i gospodarcze znaczenie rzek w Polsce</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Walory przyrodnicze Wisły</i>
13	Ochrona przeciwpowodziowa występowanie i skutki powodzi	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • przyczyny powodzi • obszary zagrożone powodzią w Polsce • największe powodzie w historii Polski i ich skutki na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski • sposoby zapobiegania powodziom 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna</i> • opisuje zjawisko powodzi • wymienia przyczyny powodzi • wskazuje na mapie Polski Dolny Śląsk oraz Małopolskę jako przykłady obszarów zagrożonych powodzią • przedstawia największe powodzie w historii Polski i ich skutki • omawia rolę sztucznych zbiorników wodnych w Polsce w systemie ochrony przeciwpowodziowej • analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski 		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie mapy przedstawiającej obszary zagrożone powodzią • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn powodzi w Polsce) • analizowanie rozmieszczenia największych sztucznych zbiorników wodnych w Polsce i ich roli przeciwpowodziowej • pokaz slajdów na temat powodzi w Polsce i ich skutków
14.	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • położenie Bałtyku • wielkość i głębokość Bałtyku • linia brzegowa Bałtyku • rzeźbotwórcza działalność morza – typy wybrzeży Bałtyku • temperatura wód Bałtyku • przyczyny zróżnicowania zasolenia wód Morza Bałtyckiego • zanieczyszczenie wód Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia wielkość i głębokość Bałtyku • omawia linię brzegową Bałtyku • charakteryzuje główne typy wybrzeży Morza Bałtyckiego • wymienia najważniejsze cechy środowiska przyrodniczego Morza Bałtyckiego • przedstawia cechy fizyczne wód Morza Bałtyckiego • podaje źródła zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego 	IX.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • praca z mapą ogólnogeograficzną Europy – położenie, wielkość i głębokość Bałtyku oraz jego linia brzegowa • metody aktywizujące (np. rybi szkielet na temat właściwości fizycznych wód Bałtyku) • analizowanie mapy tematycznej i fotografii przedstawiających typy wybrzeży zamieszczonych w podręczniku • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan czystości wód Morza Bałtyckiego</i>)
15.	Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • powstawanie gleby • terminy: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • zróżnicowanie gleb w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia powstawanie gleby • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • wymienia typy gleb występujących w Polsce • wskazuje rozmieszczenie poszczególnych typów gleb na mapie 	IX.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

		<ul style="list-style-type: none"> rozmieszczenie poszczególnych typów gleb w Polsce profile glebowe 	<p>Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej, czarnoziem, mady i rędziny na podstawie profilów glebowych 		<ul style="list-style-type: none"> Multibook praca z mapą ogólnogeograficzną i mapą gleb Polski analizowanie infografiki <i>Powstawanie gleby i poziomy glebowe</i> analizowanie wybranych profili glebowych
16.	Lasy	<ul style="list-style-type: none"> termin <i>lesistość</i> typy lasów w Polsce funkcje lasów zróznicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> rozdziela główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie) omawia przyrodnicze i gospodarcze funkcje lasów wyjaśnia zróznicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości w Polsce 	IX.12	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Typy zbiorowisk leśnych w Polsce</i>) analizowanie diagramu kołowego dotyczącego składu gatunkowego lasów w Polsce metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Funkcje lasów</i>) analizowanie kartogramu dotyczącego lesistości w Polsce
17.	Ochrona środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> formy ochrony przyrody w Polsce parki narodowe w Polsce przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia formy ochrony przyrody w Polsce wskazuje na mapie parki narodowe charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu 	IX.13 IX.14 IX.16	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat form ochrony przyrody) praca z mapą ogólnogeograficzną i tematyczną Polski – parki narodowe w Polsce metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przykłady form ochrony przyrody w najbliższej okolicy</i>) metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Parki narodowe w Polsce</i>)
18	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> Multibook
19.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> (cz. 2) Test sprawdzający – <i>Książka Nauczyciela</i>				
2. Ludność i urbanizacja w Polsce					
20.	Mapa polityczna Europy i podział administracyjny Polski	<ul style="list-style-type: none"> najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. podział polityczny Europy terytoria zależne państw 	<ul style="list-style-type: none"> omawia najważniejsze zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich omawia podział administracyjny Polski 	IX. 1 IX.4	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 atlas geograficzny komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

		<p>europejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • podział administracyjny Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie 		<ul style="list-style-type: none"> • Multibook • analizowanie mapy politycznej Europy • praca z mapą administracyjną Polski • analizowanie struktury podziału administracyjnego Polski na podstawie schematu
21.	Zmiany liczby ludności Polski i Europy	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • zmiany liczby ludności Europy i Polski po 1945 r. • przyrost naturalny w Polsce na tle Europy • przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy i Polski po 1945 r. na podstawie danych statystycznych i map • charakteryzuje przyrost naturalny ludności Polski na tle Europy • odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie • oblicza współczynnik przyrostu naturalnego • analizuje na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce • porównuje zmiany w przyroście naturalnym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy 	X.2 X.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby ludności Polski • analizowanie wykresów przedstawiających zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej • ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu naturalnego (samouczek) • analizowanie przestrzennego zróżnicowania współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce na podstawie mapy
22.	Struktura płci i wieku	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • struktura ludności Polski według płci i wieku • piramida płci i wieku ludności Polski • starzenie się polskiego społeczeństwa • ekonomiczne grupy wieku ludności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> • odczytuje z tabel i diagramów (w tym z piramidy płci i wieku) dane dotyczące struktury płci i wieku, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie • charakteryzuje strukturę płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy płci i wieku • porównuje strukturę wieku i płci ludności Polski z analogicznymi strukturami w wybranych państwach europejskich • porównuje średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw • wymienia konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa • wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku 	X.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie danych statystycznych oraz piramidy wieku i płci • metody aktywizujące (np. drzewo decyzyjne <i>Konsekwencje starzenia się polskiego społeczeństwa</i>)
23.	Rozmieszczenie ludności	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>gęstość zaludnienia</i> • czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Polsce • cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>gęstość zaludnienia</i> • wymienia czynniki wpływające na nierównomierne rozmieszczenie ludności w Polsce • wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych • opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce 	X.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie mapy tematycznej (<i>Gęstość zaludnienia</i>) • analizowanie cech rozmieszczenia ludności Polski • metody aktywizujące (np. dyskusja na temat przyrodniczych i pozaprzyrodniczych czynników rozmieszczenia ludności w naszym kraju)
24.	Migracje	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>migracje, imigracja, emigracja, saldo migracji, współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty,</i> 	X.4 X.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny

		<p>współczynnik salda migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji wewnętrznych Polaków • wielkość migracji wewnętrznych w polskich miastach • przyczyny migracji zagranicznych Polaków • współczesne kierunki emigracji z Polski • Polacy na świecie • imigracja do Polski • współczesne kierunki imigracji do Polski • przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich • skutki migracji zagranicznych w Polsce 	<p>współczynnik przyrostu rzeczywistego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między imigracją a emigracją • określa przyczyny migracji wewnętrznych • odczytuje z wykresów saldo migracji w polskich miastach na przestrzeni lat • odczytuje z wykresu i diagramu dane dotyczące wielkości i kierunków migracji zagranicznych w Polsce • analizuje kierunki migracji z Polski i do Polski, a następnie wyciąga wnioski • porównuje zmiany w przyroście rzeczywistym ludności Polski i wybranych państw europejskich • wymienia główne skupiska Polonii na świecie • formułuje hipotezy dotyczące przyczyn i skutków migracji zagranicznych w Polsce • podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat przyczyn i skutków migracji wewnętrznych) • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości migracji w miastach na przestrzeni lat • ćwiczenia w obliczaniu współczynnika przyrostu rzeczywistego (samouczek) • praca z mapami ogólnogeograficznymi Polski, Europy i świata • prezentacja filmu dotyczącego problemów migracyjnych w Europie • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów przedstawiających współczesne kierunki migracji zagranicznych Polaków i imigracji do Polski
25.	Migracje a zaludnienie i struktura wieku na obszarach wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • określa wpływ migracji na strukturę wieku ludności wiejskiej na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego • analizuje dane statystyczne dotyczące zmian w zaludnieniu na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego 	XI.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map dotyczących salda migracji, zmian liczby ludności i starzenia się społeczeństwa w województwach zachodniopomorskim i podlaskim • metody aktywizujące (np. JIGSAW – <i>Wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</i>)
26.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
27.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 1) Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
28.	Struktura narodowościowa, etniczna i wyznaniowa	<ul style="list-style-type: none"> • struktura narodowościowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy • mniejszości narodowe i etniczne w Polsce • główne skupiska mniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy struktury narodowościowej ludności Polski na tle wybranych państw Europy • wymienia i wskazuje na mapie główne skupiska mniejszości narodowych w Polsce • charakteryzuje społeczności etniczne w Polsce • porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne 	X.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i>

		<p>narodowych i etnicznych w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> • społeczności etniczne w Polsce • struktura wyznaniowa ludności Polski na tle wybranych państw Europy • przyczyny zróżnicowania narodowościowego, etnicznego i wyznaniowego ludności Polski 	<p>oraz wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Multibook • analizowanie struktury narodowościowej i wyznaniowej ludności Polski na podstawie danych statystycznych • analizowanie rozmieszczenia głównych skupisk mniejszości narodowych i społeczności etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • prezentacja multimedialna dotycząca społeczności etnicznych w Polsce
29.	Struktura zatrudnienia i bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> • podział gospodarki na sektory • zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. • struktura zatrudnienia ludności Polski na tle wybranych państw Europy • przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce • zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce oraz w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> • omawia podział gospodarki na sektory i wykazuje ich znaczenie w rozwoju społeczno-gospodarczym państwa • określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich • porównuje zmiany w strukturze zatrudnienia w Polsce w XX i XXI w. na podstawie danych statystycznych • porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich • podaje przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce 	X.7 X.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu przedstawiającego podział gospodarki na sektory • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map i diagramów dotyczących struktury zatrudnienia oraz stopy bezrobocia w Polsce na tle wybranych krajów europejskich • metody aktywizujące (np. mapa mentalna lub metaplan <i>Przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce</i>)
30. – 31.	Miasta	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • przyczyny rozwoju największych miast w Polsce • funkcje miast • poziom urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy • rozmieszczenie miast w Polsce • zróżnicowanie wielkościowe polskich miast • typy zespołów miejskich 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto, urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> • identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast • wskazuje funkcje miast • podaje przykłady miast o różnych funkcjach • analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie na podstawie danych statystycznych • analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce • wskazuje na mapie największe miasta w Polsce • wymienia typy zespołów miejskich i podaje ich przykłady w Polsce • podaje różnice między aglomeracją monocentryczną a konurbacją 	X.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie zamieszczonej w podręczniku infografiki oraz informacji z różnych źródeł na temat przyczyn rozwoju największych miast w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Funkcje miast</i>) • analizowanie map i diagramów dotyczących wskaźnika urbanizacji w Polsce i w Europie • analizowanie map i diagramów dotyczących rozmieszczenia i wielkości miast Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących najludniejszych miast Polski • praca z zamieszczonym w podręczniku materiałem źródłowym dotyczącym typów aglomeracji w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Skutki urbanizacji</i>)
32.	Rozwój dużych miast a zmiany	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przyczyny migracji do stref podmiejskich • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami 	XI.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny

	w strefach podmiejskich	podmiejskich <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji mieszkańców dużych miast do stref podmiejskich 	w zaludnieniu i w strukturze demograficznej ludności na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu oraz stylu zabudowy na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa 		<ul style="list-style-type: none"> • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Czy w mojej gminie/w moim powiecie powstaje lub rozwija się strefa podmiejska?</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku map przedstawiających wpływ rozwoju dużych miast na przekształcanie stref podmiejskich
33.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
34.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność i urbanizacja w Polsce</i> (cz. 2) Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
3. Rolnictwo i przemysł Polski					
35.	Warunki rozwoju rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • rolnictwo jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • regiony rolnicze w Polsce • wpływ Unii Europejskiej na polskie rolnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcje rolnictwa jako sektora gospodarki • opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia nazwy regionów rolniczych w Polsce o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i wskazuje je na mapie • omawia korzyści, szanse i zagrożenia dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej 	X.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie czynników rozwoju rolnictwa na podstawie map tematycznych • analizowanie diagramu przedstawiającego strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Jak Unia Europejska zmienia polską wieś?</i>) • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce</i>
36.	Produkcja roślinna	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>plony, zbiory, areat</i> • struktura użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • główne uprawy w Polsce • struktura upraw w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw w Polsce • gospodarcze znaczenie wybranych upraw • produkcja roślinna w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plony, zbiory, areat</i> • omawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • wymienia główne uprawy w Polsce • omawia rozmieszczenie głównych upraw w Polsce • podaje przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia wybranych upraw (pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych) w Polsce • wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce • przedstawia znaczenie upraw dla gospodarki Polski • porównuje produkcję roślinną w Polsce z produkcją w innych krajach Europy 	X.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • analizowanie map tematycznych przedstawiających rozmieszczenie wybranych upraw w Polsce • analizowanie danych statystycznych dotyczących struktury upraw w Polsce • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia

					<p>gospodarczego wybranych upraw w Polsce)</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji roślinnej w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy
37.	Produkcja zwierzęca	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>połowie</i> • główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przestrzenne zróżnicowanie chowu zwierząt gospodarskich w Polsce • produkcja zwierzęca w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • znaczenie chowu zwierząt dla gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>połowie, chów</i> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • przedstawia znaczenie gospodarcze chowu zwierząt • wymienia regiony chowu zwierząt gospodarskich i wskazuje je na mapie • wymienia przyczyny zróżnicowania w rozmieszczeniu chowu bydła i trzody chlewnej w Polsce • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce z produkcją zwierzęcą w innych krajach Europy 	X.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie wykresu przedstawiającego połowie bydła i trzody chlewnej • analizowanie map tematycznych dotyczących rozmieszczenia chowu głównych zwierząt gospodarskich • analizowanie danych statystycznych dotyczących produkcji zwierzęcej w Polsce na tle produkcji w innych krajach europejskich • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat znaczenia chowu zwierząt w naszym kraju) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zwierząt gospodarskich
38.	Zmiany w polskim przemyśle	<ul style="list-style-type: none"> • przemysł jako sektor gospodarki i jego rola w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • podział przemysłu na sekcje i działy • przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • restrukturyzacja polskiego przemysłu • rozmieszczenie przemysłu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i omawia jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • rozróżnia główne działy przemysłu • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski • omawia przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu • opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie przemysłu w Polsce 	X.12	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie diagramu dotyczącego podziału polskiego przemysłu na sekcje i działy • analizowanie diagramów dotyczących zmian w strukturze przemysłu Polski • analizowanie infografiki <i>Rozmieszczenie przemysłu w Polsce</i> • metody aktywizujące (np. metoda stolików zadaniowych – <i>Przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu</i>) • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego zmian w polskim przemyśle
39.	Wpływ zmian w przemyśle na strukturę zatrudnienia po 1989 roku	<ul style="list-style-type: none"> • różnice pomiędzy gospodarką centralnie sterowaną a gospodarką rynkową • wpływ przemian politycznych i gospodarczych po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej • wymienia cechy gospodarki w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem i po nim • wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 roku na zmiany struktury zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej 	XI.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • analiza wykresu przedstawiającego strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej w latach 1988 i 2017 zamieszczonego w podręczniku • analizowanie tabeli przedstawiającej podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej
40.	Energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • podział źródeł energii • struktura produkcji energii elektrycznej wg rodzajów elektrowni w Polsce na tle 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła energii • charakteryzuje strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce wg rodzajów elektrowni i źródeł na tle wybranych krajów Europy 	IX.15 XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły)

		<p>wybranych krajów Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy elektrowni • rozmieszczenie elektrowni w Polsce • odnawialne źródła energii (OZE) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje elektrowni • lokalizuje na mapie największe elektrownie w Polsce • omawia wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie schematu przedstawiającego podział źródeł energii • analizowanie wykresu dotyczącego struktury produkcji energii elektrycznej wg rodzaju elektrowni w Polsce na tle wybranych krajów Europy • analizowanie zamieszczonej w podręczniku mapy dotyczącej rozmieszczenia elektrowni w Polsce • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Odnawialne źródła energii</i>)
41.	Warunki produkcji energii z różnych źródeł	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • wykorzystanie różnych źródeł energii w województwach pomorskim i łódzkim 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję • określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego • analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w województwach pomorskim i łódzkim 	XI.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna dotycząca zalet i wad energetyki wykorzystującej źródła odnawialne) • analiza map dotyczących warunków wiatrowych w Polsce oraz nasłonecznienia w Polsce • projekcja filmu edukacyjnego <i>Warunki produkcji energii z różnych źródeł w województwie pomorskim</i>
42.	Gospodarka morska	<ul style="list-style-type: none"> • największe porty morskie w Polsce • struktura i wielkość przeładunków w polskich portach • przemysł stoczniowy w Polsce • sytuacja polskiego rybołówstwa • możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie największe porty morskie w Polsce • charakteryzuje na podstawie diagramów strukturę i wielkość przeładunków w polskich portach morskich • przedstawia sytuację polskiego rybołówstwa oraz przemysłu stoczniowego • ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce 	X.14	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • lokalizowanie największych portów morskich w Polsce na mapie ogólnogeograficznej • analizowanie diagramów dotyczących struktury i wielkości przeładunków w polskich portach • praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem dotyczącym przemysłu stoczniowego w Polsce • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Stan rybołówstwa w Polsce</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Hity eksportowe polskiego przemysłu stoczniowego</i>) • projekcja filmu edukacyjnego dotyczącego gospodarki morskiej
43.	Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> • źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego • przyczyny emisji gazów cieplarnianych • powstawanie kwaśnych opadów • przyczyny zanieczyszczenia wód • skutki zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła zanieczyszczeń • charakteryzuje stan środowiska przyrodniczego Polski • omawia na podstawie tekstu źródłowego różne rodzaje zanieczyszczeń i ich wpływ na środowisko przyrodnicze • omawia na podstawie schematu przyczyny emisji gazów cieplarnianych i powstawania kwaśnych opadów • analizuje stan zanieczyszczenia wód śródlądowych na podstawie mapy tematycznej • omawia skutki zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego i ich wpływ na zachowanie walorów dziedzictwa przyrodniczego we 	IX.16	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat głównych źródeł zanieczyszczeń środowiska) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Rodzaje zanieczyszczeń środowiska</i>) • analizowanie map tematycznych dotyczących stanu czystości wód

			własnym regionie		<ul style="list-style-type: none"> • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki zanieczyszczenia środowiska</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna lub film na temat wpływu dużych przedsiębiorstw na zachowanie walorów dziedzictwa przyrodniczego regionu)
44.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
45.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Rolnictwo i przemysł Polski</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
4. Usługi w Polsce					
46. – 47	Rodzaje usług. Transport i łączność	<ul style="list-style-type: none"> • rodzaje usług • rola usług w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • termin <i>komunikacja</i> • podział komunikacji • rodzaje transportu lądowego w Polsce • rodzaje transportu wodnego w Polsce • znaczenie transportu wodnego • znaczenie żeglugi śródlądowej • porty lotnicze w Polsce • znaczenie transportu lotniczego • łączność oraz jej znaczenie w rozwoju gospodarczym kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zróżnicowanie usług w Polsce i ich rolę w rozwoju gospodarki • wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce • charakteryzuje na podstawie mapy sieć kolejową w Polsce • ocenia znaczenie transportu lądowego dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju • wymienia rodzaje transportu wodnego • ocenia znaczenie transportu wodnego (morskiego i śródlądowego) dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju • wymienia nazwy głównych szlaków transportu śródlądowego i wskazuje je na mapie Polski • wskazuje na mapie porty lotnicze • omawia rolę transportu lotniczego w przewozie pasażerów i ładunków • wymienia rodzaje łączności • ocenia znaczenie łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego Polski 	X.13	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie sieci transportowej w Polsce na podstawie map tematycznych • analizowanie zamieszczonych w podręczniku danych statystycznych dotyczących przewozu ładunków i pasażerów różnymi rodzajami transportu • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski przedstawiającą porty śródlądowe i morskie • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Znaczenie polskiej żeglugi śródlądowej</i> lub <i>Znaczenie transportu lotniczego w Polsce</i>) • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Problemy polskiego transportu wodnego i transportu lotniczego</i>) • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczby abonentów telefonów stacjonarnych i komórkowych w Polsce
48.	Wpływ transportu na rozwój innych usług i przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>centra logistyczne, spedycja</i> • wpływ transportu na rozwój działalności gospodarczej na obszarze metropolitalnym Wrocławia • wpływ transportu morskiego na rozwój działalności gospodarczej i usługowej w Trójmieście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> • omawia sieć autostrad i dróg ekspresowych na podstawie mapy • identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na obszarze metropolitalnym Wrocławia • wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w okolicach • identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją 	XI.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu przebiegu autostrad na lokalizację przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych na przykładzie obszaru metropolitalnego Wrocławia)

			inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta		<ul style="list-style-type: none"> • metody aktywizujące (np. burza mózgów na temat wpływu transportu morskiego na lokalizację inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta) • projekcja filmu dotyczącego wpływu transportu morskiego na gospodarkę Trójmiasta i okolic
49.	Handel	<ul style="list-style-type: none"> • terminy: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> • główni partnerzy handlowi Polski • główne towary importowe i eksportowe • znaczenie handlu zagranicznego w gospodarce kraju • przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, saldo bilansu handlu zagranicznego</i> • charakteryzuje bilans handlu zagranicznego Polski • wymienia kraje będące głównymi partnerami handlowymi Polski • omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego • ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki • podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej 	X.16	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • analizowanie danych statystycznych dotyczących bilansu handlu zagranicznego Polski i głównych partnerów handlowych naszego kraju • praca z zamieszczonym w podręczniku tekstem na temat polskich towarów eksportowych i roli polskich firm za granicą • metody aktywizujące (np. film lub wywiad z przedstawicielem lokalnej firmy kooperującej z partnerami z zagranicy)
50.	Turystyka	<ul style="list-style-type: none"> • termin <i>turystyka</i> • rodzaje turystyki • atrakcyjność turystyczna Polski • znaczenie turystyki dla gospodarki kraju • regiony turystyczne Polski • polskie obiekty na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • wpływ walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego na rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>turystyka</i> • dokonuje podziału turystyki • charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski • omawia na podstawie danych statystycznych wpływy z turystyki w wybranych krajach Europy i w Polsce • wyjaśnia znaczenie turystyki dla gospodarki kraju • wymienia obszary Polski o dużym znaczeniu dla turystyki • charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski • ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski • wskazuje na mapie obiekty turystyczne stanowiące największą atrakcję danego regionu • charakteryzuje i wskazuje na mapie wybrane polskie obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa UNESCO</i> • dokonuje refleksji nad wartością obiektów dziedzictwa kulturowego Polski 	X.15	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook • prezentacja pokazu slajdów dotyczącego wybranych rodzajów turystyki • analizowanie diagramów dotyczących wpływów z turystyki • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Atrakcyjność turystyczna Polski</i>) • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Regiony turystyczne w Polsce</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną – regiony turystyczne Polski • analizowanie mapy tematycznej przedstawiającej polskie obiekty znajdujące się umieszczone na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i>, a także mapy regionów turystycznych Polski
51.	Wpływ walorów przyrodniczych i kulturowych na rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki • wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku • wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski • określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze • określa wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tym obszarze • analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie • omawia ruch turystyczny w Polsce na podstawie map tematycznych 	XI.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • Multibook • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach</i>) • analizowanie zamieszczonych w podręczniku wykresów i map dotyczących turystyki • projekcja filmu dotyczącego wpływu walorów przyrodniczych

					pobrzeża Bałtyku na rozwój turystyki
52.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • aplikacja <i>Interaktywne mapy Polski</i> • Multibook
53.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Usługi w Polsce</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
5. Mój region i moja mała ojczyzna					
54.– 55.	Poznaję region, w którym mieszkam	<ul style="list-style-type: none"> • położenie na mapie regionu geograficznego, w którym mieszka uczeń • główne cechy środowiska przyrodniczego regionu, w którym mieszka uczeń • cechy struktury demograficznej regionu, w którym mieszka uczeń • najważniejsze cechy gospodarki regionu, w którym mieszka uczeń • przyrodnicze i kulturowe walory regionu, w którym mieszka uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski • przedstawia źródła informacji o swoim regionie • charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych • rozpoznaje skały występujące we własnym regionie • prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki własnego regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych • przedstawia przyrodnicze i kulturowe walory własnego regionu • projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie różnych źródeł informacji oraz własnych obserwacji terenowych • wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu 	XII.1 XII.2 XII.3 XII.4 XII.5 XII.6 XII.7 XII.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • warsztat: projekt wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • projekt edukacyjny <i>Mój region</i> • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Mój region</i> • warsztat, prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Przyrodnicze i kulturowe walory turystyczne mojego regionu</i> • zajęcia terenowe: wycieczka krajoznawcza po własnym regionie mająca na celu ukazanie zależności między elementami środowiska geograficznego • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Polak potrafi</i> lub film przedstawiający przykłady osiągnięć Polaków związanych z regionem w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego)
56.– 57.	Moja mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • obszar utożsamiany z małą ojczyzną • walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • atrakcyjność kulturowa małej ojczyzny • cechy społeczno-gospodarcze małej ojczyzny • działania społeczności lokalnej na rzecz małej ojczyzny • osiągnięcia Polaków pochodzących z regionu, w którym mieszka uczeń, w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa obszar utożsamiany z małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym • przedstawia źródła informacji o swojej małej ojczyźnie • rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności • przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności • identyfikuje się z małą ojczyzną i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego oraz za jej rozwój • przedstawia przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego 	XIII.1 XIII.2 XIII.3 XIII.4 XIII.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik i zeszyt ćwiczeń <i>Planeta Nowa</i> dla klasy 7 • atlas geograficzny • komputer z dostępem do internetu i rzutnik multimedialny (w miarę możliwości szkoły) • prezentacja multimedialna, sesja plakatowa, film lub wystawa fotograficzna <i>Atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej</i> • zajęcia terenowe – rozpoznawanie w terenie głównych obiektów decydujących o atrakcyjności małej ojczyzny • warsztat – projektowanie na podstawie własnych obserwacji terenowych działań służących zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności